



# Týden geografie

Přírodovědecká fakulta UK v Praze

18.–21. listopadu 2014



## TÝDEN GEOGRAFIE

NA GEOGRAFICKÉ SEKCI PŘÍRODOVĚDECKÉ FAKULTY  
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

---

**Kdy?** 18.–21. listopadu 2014

**Kde?** Budova Přírodovědecké fakulty UK, Albertov 6, Praha 2

**Pro koho?** Studenti středních škol, pedagogové, široká veřejnost

Třetí listopadový týden je tradičně celosvětově pořádána akce Geography Awareness Week, ke které se letos připojuje také Česká geografická společnost a pod její záštitou také Geografická sekce Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze. V rámci tohoto týdne tak na Geografické sekci proběhnou popularizační přednášky, cvičení, exkurze, komentované prohlídky výstav, projekce filmů doplněné komentáři odborníků a mnoho dalších aktivit.

Některá cvičení a jiné aktivity mají omezenou kapacitu, proto prosím předběžně přihlaste svou účast [pomocí formuláře](#).

**Přijďte se setkat s předními geografiy, vyzkoušet si jejich práci a dozvědět se mnoho nového!**

**Těšíme se na setkání na Albertově!**



**Přírodovědecká fakulta**  
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE  
Geografie

# RÁMCOVÝ PROGRAM

	18.11.	19.11.		20.11.			21.11.					
	Levá rýsovna	Pravá rýsovna	ostatní prostory	Levá rýsovna	Pravá rýsovna	učebna Z1	ostatní prostory	Levá rýsovna	Pravá rýsovna	aktivity v terénu	učebna Z1	ostatní prostory
<b>8:30–9:45</b>			Geografie pro život – Den zdraví	Nebezpečná jezera Kyrgyzstánu	Co se děje na Ukrajině?	GEOLAB	Atlasová tvorba, Knihovna Geografie	Bajkal – tajemná perla Sibíře	Strach a kriminalita v pražských čtvrtích		GEOLAB	Vytvořte si mapu Z3
<b>10:00–11:15</b>		Kde se berou lijáky a bouřky?					Katastrofické sesuvy – od Peru po Etiopii	Křížem krážem světem	Cestou necestou podle GPS			Komentovaná prohlídka výstav
<b>11:30–12:45</b>		S GPS za rysy i netopýry					Hledání pramenů Amazonky	Rodiny a domácnosti v minulosti a dnes				
<b>13:00–14:15</b>		Křížem krážem světem					Křížem krážem světem	Šumava na rozcestí				
<b>14:30–15:45</b>					Tisková konference, od 14:00					Autobusem do Vietnamu		
<b>16:00–17:45</b>	Dálkový průzkum Země				Semena hořkosti							
<b>18:00–19:15</b>		Demografie – věda o lidech a pro lidi		Výsledky sčítání lidu v prostorových jednotkách								

Legenda:

praktické kurzy, dílny
aktivity
přednášky
tisková konference
exkurze
komentované prohlídky výstav s doplňkovým programem
filmy s odborným komentářem

## PODROBNÝ PROGRAM

### Výstavy (přístupné po celou dobu konání akce)

#### ALBERTOVSKÁ GEOGRAFIE

přízemí

Od počátku devadesátých let minulého století prodělala geografická sekce významný rozvoj. Výzkum se rozšířil o nová témata s důležitými aplikacemi pro společnost a došlo k výraznému zapojení do mezinárodního výzkumného prostoru. Počtem studentů i zaměstnanců se tak nyní sekce řadí mezi největší geografická pracoviště v Evropě.

Výstava je vybavena fotografiemi, mapami, grafy a nabízí komplexní pohled na minulost i současnost moderního výzkumu v oboru geografie.

#### DEMOGRAFIE JE VŠUDE KOLEM NÁS aneb zajímavosti s populační tematikou

2. patro

Posterová expozice představující zajímavá témata z oblasti demografického výzkumu. Dozvíte se například, jak se mění česká a světová populace z hlediska základních demografických procesů (plodnost/porodnost a úmrtnost), jaká jsou oblíbená data pro sňatek, kolik dětí se u nás dnes rodí nevdaným maminkám, co je tzv. věková pyramida a co nám může ukázat, jak zásadní je otázka stárnutí populace, ale i to, že demografie hraje nezastupitelnou úlohu při plánování kapacit škol, v epidemiologickém a lékařském výzkumu, ale může pomoci i v komerční oblasti týkající se např. řízení firem. Zkrátka demografie je všude kolem nás a naše výstava vás ji naučí lépe vidět.

#### GEOGRAFICKÉ VÝSTAVY

1. patro

Výstava připravená pouze pro týden geografie je průřezem výstav, které byly realizovány za posledních deset let Geografickou sekci PřF UK v Praze. Představuje konkrétní výzkumná témata geografů. Většina výstav je putovních. Jen v roce 2014 Knihovna geografie PřF UK v Praze realizovala 12 mimopražských výstav, mimo jiné do Vědecké knihovny v Ústí nad Labem, Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích nebo do Moravského kartografického centra ve Velkých Opatovicích. Další 5 výstav je již zamluveno vzdělávacími institucemi na rok 2015.

#### VLTAVSKÉ OSTROVY V PRAZE

předsálí Geografické knihovny

Výstava Vltavské ostrovy v Praze představuje historii i současnost vltavských ostrovů nacházejících se na území hl. m. Prahy výstižnými texty, dobovými obrázky i současnými fotografiemi. K zhlédnutí jsou i staré mapy zachycující ostrovy v různých obdobích - ostrovy současné i ty, které dnes již v reálu nespatříme. Návštěvník tak zjistí, že vltavské ostrovy, které můžeme považovat za specifická místa uprostřed města, byly svědkem takových událostí, jako bylo první fotbalové derby Sparta-Slavie, premiéra Smetanovy symfonické básně Má vlast či, že zde byly za války uskladněny rekvírované zvony a spousta dalších informací i o jejich budoucnosti.

## Úterý, 18.11.

---

16:30–17:45

### MODERNÍ TECHNOLOGIE DRUŽICOVÉHO PRŮZKUMU ZEMĚ

Levá rýsovna

Poznejte nejmodernější technologie pozorování Země z vesmíru, objevte data družicového průzkumu, poznejte místa na naší planetě na družicovém snímku, prozkoumejte volně dostupná družicová data a vzdělávací programy.

Na přednášku napojí počítačový kurz zpracování družicových snímků Landsat, který se bude konat ve čtvrtek 27. 11. 13:00-18:00, v počítačové učebně K2. Na kurz nutná registrace na adrese [stych@natur.cuni.cz](mailto:stych@natur.cuni.cz).

## Středa, 19.11.

---

8:00–18:00

### GEOGRAFIE PRO ŽIVOT den zdraví

Chodba v 1. patře

Víte, jaké máte riziko civilizačních onemocnění? Víte, kolik byste měli vážit? Jaké máte v těle množství tuku a svaloviny? Kolik kalorií byste měli denně přijmout, abyste svému tělu dodali dostatek energie k běžnému fungování? To všechno můžete zjistit na Dni zdraví, který pořádají studenti geografie ve spolupráci s Krajskou hygienickou stanicí Středočeského kraje. Poznejte sami sebe a zapojte se do studentského projektu probíhajícího v rámci výuky předmětu Ekologie člověka a populační vývoj.

Cílem „Dne zdraví“ je podpořit zdravý životní styl, zvýšit zdravotní gramotnost a informovat účastníky akce o tom, jak správně pečovat o své zdraví a jak předcházet zdravotním potížím. Pro všechny účastníky akce bude připraven malý dárek výzkumného týmu GeoQol a mimo to, každý účastník získá Zdravotní osvědčení s naměřenými hodnotami, tabulkami rizik a doporučeními.

18:15–19:30

### DEMOGRAFIE věda o lidech a pro lidi

Pravá rýsovna

Ukázky z výzkumu členů Centra pro populační prognózování a aplikovanou demografii

## Čtvrtek, 20.11.

---

8:30–16:00

### GEOLAB

Učebna Z1

Interaktivní aktivity umožňující si vyzkoušet práci geografa či vlastní přehled o aktuálních geografických problémech.

Uspějete v demografickém kvízu?  
Co ukazují animované věkové pyramidy?  
Zavěštěte si v demografické věštírně.  
Jak budete vypadat za 30 let?  
Proleťte se noční oblohou.

Kde je právě teď zemětřesení?  
Vytvořte z vrstevnic vlastní ostrov.  
Znáte mapu světa?  
Odhadněte vzdálenosti na mapě.

## 8:30—9:45

### NEBEZPEČNÁ JEZERA KYRGYZSTÁNU

Levá rýsovna

Na naší planetě se nachází spousta obrovských jezer, jejichž hráze hrozí protržením - přijďte si poslechnout od našich předních hydrogeografů, jak je studujeme v Kyrgyzstánu.

### CO SE DĚJE NA UKRAJINĚ? Ukrajinská krize pohledem geografa

Pravá rýsovna

Seznamte se s pohledem politických geografů na aktuální dění na Ukrajině. Diskutujte geopolitické příčiny a možné důsledky krize na Ukrajině.

### ATLASOVÁ TVORBA sociální témata v historických i současných atlasech

Knihovna Geografie

Tematické atlasy i mapy samy o sobě patří mezi důležité výstupy práce geografů a demografů. S pomocí rozmanitých kartografických vyjadřovacích prostředků řeší důležitá fyzicko-geografická i společenská témata, hodnotí jejich prostorové rozmístění a dávají je do vzájemných souvislostí. Přijďte si s námi do geografické knihovny prolistovat atlasy sestavené v průběhu 20. století a poznejte, jak se proměňují kartografické metody i řešená témata. Dozvíte se také, jak se za posledních sto let proměnila věková struktura, vzdělanost, zaměstnanost či migrace obyvatel Česka a jeho regionů.

## 10:00—11:15

### KDE SE BEROU LIJÁKY A BOUŘKY?

Levá rýsovna

Bouřky, silné lijáky a následné povodně tu máme stále častěji - nebo ne? Přijďte si poslechnout, kde se berou a jak se to vlastně má s jejich četností a intenzitou...

## 11:30—12:45

### S GPS ZA RYSY I NETOPÝRY geografické sledování živočichů

Levá rýsovna

Geografové spolupracují i s biology na sledování zvířat nejmodernějšími technologiemi - proletěte se s námi jako netopýr nebo se podívejte, kde loví šumavští rysové!

## KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAV

Chodba s umístěnými výstavami

Seznamte se s obsahem výstav. Díky komentářům průvodců výstavami se dozvíte mnohem více, dostanete také odpovědi na vaše otázky.

### 13:00–14:15

KŘÍŽEM KRÁŽEM SVĚTEM badatelské cestování

Levá rýsovna

Navštivte MOGOLSKO a ISLAND a nechte se inspirovat fotografiemi i zážitky z cest, a to jak poznávacích, tak především výzkumných.

### 14:00

TISKOVÁ KONFERENCE

Pravá rýsovna

Tisková konference ke 120. Výročí české geografické společnosti.

### 14:30–15:45

KŘÍŽEM KRÁŽEM SVĚTEM badatelské cestování

Levá rýsovna

Navštivte NEPÁL, KANADU, GUATEMALU a MEXIKO a nechte se inspirovat fotografiemi i zážitky z cest, a to jak poznávacích, tak především výzkumných.

### 16:00–17:45

DOKUMENTÁRNÍ FILM "SEMENA HOŘKOSTI" problémy mezinárodního rozvoje očima geografa

Levá rýsovna

Přijďte se podívat na dokumentární film hledající příčiny sebevražd mezi pěstiteli bavlny ve střední Indii a nahlédnout tak do problematiky role nadnárodních společností v rozvojovém světě. Film je následovaný diskuzí zaměřenou na rizika, která mohou plynout z působení západních firem v rozvojovém světě a negativní dopady využívání biotechnologií na tamní obyvatele.

### 18:00–19:15

VÝSLEDKY SČÍTÁNÍ LIDU V NETRADIČNÍCH PROSTOROVÝCH JEDNOTKÁCH současnost a budoucnost

Levá rýsovna

Současný systém zpracování výsledků sčítání není úplně vyhovující jednak z důvodů mezinárodní srovnatelnosti, jednak z důvodu rostoucích požadavků na větší územní detail. Jedním z možných způsobů řešení je zpracovat a publikovat výsledky v netradičních prostorových identifikacích – např. čtvercích (gridech) o definované velikosti, např. o hraně čtverce 1 km.

Toto řešení s sebou přináší některé problémy (např. ochranu dat souborů s malou četností nebo otázku metodiky georeferencování dat), které je nutné řešit. Výsledkem těchto inovací je zvýšení potenciálu sčítání pro všechny typy uživatelů těchto dat, včetně uživatelů z vědecké sféry.

## Pátek, 21.11.

---

### 8:30–14:15

GEOLAB

Učebna Z1

Podrobnější popis viz výše.

### 8:30–9:45

BAJKAL tajemná perla Sibíře

Levá rýsovna

Nejhlubší jezero světa je stále opředeno spoustou tajemství - prof. Bohumír Janský vám odhalí krásy i záhady Bajkalu!

### STRACH A KRIMINALITA V PRAŽSKÝCH ČTVRTÍCH

Pravá rýsovna

Kriminalita a bezpečnost patří mezi důležitá společenská témata řešená v politice i každodenním životě. Výskyt kriminálních činů i to, jak lidé vnímají nebezpečí, jsou důležitými ukazateli kvality městského prostředí i spokojenosti obyvatel. Cvičení propojuje témata strachu ze zločinu a kriminality na příkladu pražských čtvrtí. Součástí je aktivní zapojení studentů do mapování strachu ze zločinu a kriminality v Praze.

### VYTVOŘTE SI MAPU

Učebna Z3

Jak se tvoří dnešní mapy? Seznamte se v počítačové učebně se zásadami kartografické tvorby. Účastníci budou mít možnost sestavit si vlastní kartogram s využitím geografických informačních systémů (GIS).

### 10:00–11:15

KATASTROFICKÉ SESUVY od Machu Picchu po Etiopii

Levá rýsovna

Hrozí bájnému městu Inků, Machu Picchu, zánik kvůli neustálému sesouvání podloží? A co teprve dalším unikátním místům na Zemi? Přijďte se dozvědět více.

## KŘÍŽEM KRÁŽEM SVĚTEM badatelské cestování

Pravá rýsovna

Navštivte KAMBODŽU, SUMATRU a INDII a nechte se inspirovat fotografiemi i zážitky z cest, a to jak poznávacích, tak především výzkumných.

## KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAV

Chodba s umístěnými výstavami

Seznamte se s obsahem výstav. Díky komentářům průvodců výstavami se dozvíte mnohem více, dostanete také odpovědi na vaše otázky.

## CESTOU NECESTOU PODLE GPS základy geocashingu

Okolí budovy Albertov 6

Víte, co je geocaching? Vyzkoušejte si práci s turistickými GPS přijímači. Nalezněte skrytá místa v okolí Albertova podle zadaných souřadnic.

## 11:30–12:45

### RODINY A DOMÁCNOSTI V MINULOSTI A DNES Z POHLEDU DEMOGRAFIE

Pravá rýsovna

Jak vypadá průměrná česká rodina dnes a jak vypadala v minulosti? A jaké vůbec známe typy rodin?

### HLEDÁNÍ PRAMENŮ AMAZONKY

Levá rýsovna

Objevte s námi zdrojnice největší řeky světa a poznejte podmínky prostředí, kde jsou čeští geografové jako doma!

## od 13:00

### KŘÍŽEM KRÁŽEM SVĚTEM badatelské cestování

Levá rýsovna

Navštivte THAJSKO, GRUZII a ARMÉNII a nechte se inspirovat fotografiemi i zážitky z cest, a to jak poznávacích, tak především výzkumných.

### EKODUELY: ŠUMAVA NA ROZCESTÍ komentovaná projekce filmu

Pravá rýsovna

Má být Šumava pouze národním parkem, nebo i hospodářským lesem? A jak si poradit s kůrovcem, který požírá tamější stromy? Kácet, nebo nekácet?



## AUTOBUSEM DO VIETNAMU multikulturní tváře Prahy

exkurze, cca do 16:00

Exkurze představí současnou podobu městské části Praha - Libuš. Zaměří se na procesy, které v posledních desetiletích proměňují fyzické, funkční a sociální prostředí čtvrti v kontextu dynamických proměn Prahy. Součástí exkurze může být i ochutnávka vietnamských specialit v areálu Sapa.